

СІВЕРЯНСЬКИЙ ЛІТОПИС

Всеукраїнський історико-краєзнавчий просвітницький журнал

Головний спонсор — колектив
Чорнобильської АЕС.

ЗМІСТ

СТАНОВЛЕННЯ ДЕРЖАВНОСТІ УКРАЇНИ

В. Кокоть. Перлини Чернігівщини в «Намісті Славутича».	3
Ю. Русанов. До історії Чернігівської громади.	7
Т. Демченко. «Я хочу бути вільним!». Штрихи до життєпису Євгена Онацького.	11

ЧАЕС: 26.04.1986 — 30.11.1986

В. Комаров. Не на вагу золота, а на вагу життя.	16
З. Горшунова. До місць оцих душою приросла.	27
Ю. Приходько. Паркан у Білій Сороці.	30
О. Литовченко. Конверсія долі.	35
О. Лукашин. З колодязя — в океан.	41
С. Дудкін. Випадок, що став долею.	46
В. Коротков. На сторожі — завжди.	41

СЛАВУТИЦЬКИЙ ОБЕРІГ

В. Вельмін. Екскурсія по Дніпру і Прип'яті (підготовка до друку і передмова Людмили Ясновської).	57
---	----

У ГЛИБ ВІКІВ

О. Веремейчик, І. Готун. Архітектурний вигляд давньоруського села чернігово-сіверської землі. Стаття друга.	64
--	----

СІВЕРЯНСЬКІ ЛЕГЕНДИ

О. Лепьошкіна, О. Лепьошкін. Єфросина Ярославна — дружина князя Ігоря.	76
---	----

З АРХІВНИХ ДЖЕРЕЛ

В. Розстальний. Робота «трійок» на Чернігівщині.	79
---	----

ЦЕРКОВНА СТАРОВИНА

В. Ткаченко. Глухівський дівочий монастир.	86
---	----

РОЗВІДКИ

І. Алексєєв. Чернігівець М. Китицин — один з перших командирів-підводників Чорноморського флоту.	92
---	----

КРАЄЗНАВЧА МОЗАЇКА

С. Крижанівський. Постскрипtum.	103
В. Терлецький. Прикрі недоречності.	104
О. Ільїн. Де ж народився Максим Березовський?	104
О. Морозов. Справа ніжинських «дисидентів» 1767 року.	105
І. Корбач. Млину — 325 років.	106

НА ДОПОМОГУ ВЧИТЕЛЮ

М. Бойко, В. Євстратов. З історії Чернігівщини VII—XIII ст.	108
--	-----

ПРИДЕСНЯНСЬКА КНИЖКОВА ПОЛІЦЯ

Н. Карбовська. Жаринки пам'яті.	117
Н. Фурникова. Для дитячої радості.	118
Н. Лузіна. Повернення Гетьмана.	119
Т. Майданюк. Давно очікувана зустріч.	120

ХРОНІКА НАУКОВОГО ЖИТТЯ.

Т. Солодовник. «Слово» — знавча конференція в Сумах.	123
Про авторів.	125
Зміст журналу за 1996 рік.	126

Головний редактор
Сергій Павленко

Заступник головного
редактора
Олександр Коваленко

Голова фонду
«Сіверянського
літопису»
Валентин Мельничук

Відповідальний секретар
Алла Сокол

РЕДАКЦІЙНА
КОЛЕГІЯ:

Олександр Астаф'єв
Геннадій Боряк
Вячеслав Горбик
Юлій Коцюбинський
Сергій Леп'яво
Олександр Моця
Анатолій Погрібний
Володимир Савченко
Людмила Студьובה
Василь Чепурний

Літературна редакція
Станіслава Реп'яха

Художник
Людмила Койдан

Редактор випуску
Олена Ткаченко

Засновник —
чернігівське обласне
об'єднання
Всеукраїнського
товариства «Просвіта»
імені Т. Г. Шевченка

Свідцтво про державну
реєстрацію друкованого
засобу масової інформації
— серія КВ № 1025
від 26 жовтня 1994 р.

Індекс 74325

Адреса редакції:
250000, м. Чернігів,
вул. Воровського, 10.
Телефон для довідок
95-74-18.

ДО УВАГИ ПЕРЕДПЛАТНИКІВ!

Триває передплата на журнал «Сіверянський літопис» на I півріччя 1997 року.

Читачі журналу у Чернігівській області можуть передплатити його у місцевих відділеннях зв'язку. Передплатна ціна на півроку — 12 гривень.

Передплатники ж інших міст та областей України повинні перерахувати на розрахунковий рахунок редакції 369503 МФО 353564 КОД 21391861 в Чернігівській філії УКРІНБАНКУ (м. Чернігів) 12 гривень, а також надіслати до редакції журналу (250000, м. Чернігів, вул. Воровського, 10) копію підтверджувального документа та повну власну адресу. Це пов'язано з тим, що чимало номерів «Сіверянського літопису» з вини поштового зв'язку не дійшло до читачів.

Передплатникам, які передплатили часопис за межами області, разом з журналом надійдуть видання бібліотечки «Сіверянського літопису» (Олександр Коваленко «Павло Полуботок — політик і людина», Сергій Павленко «Чернігівський князь Михайло і його виклик Орді» та інші).

«СІВЕРЯНСЬКИЙ ЛІТОПИС»

Журнал.

Коректори: Н. Бажанова, М. Макановицька, С. Стебловська, Л. Данчук,
О. Цибульська, Н. Романенко.

Здано до набору 15.XI.96. Підписано до друку 3.XII.96. Формат 70x108 ¹/₁₆.
Папір газтний. Гарнітура літературна. Друк високий. Ум. друк. арк. 11,2.
Тираж 830 примірників. Зам. № 3315.

Віддруковано на поліграфічній базі редакційно-видавничого комплексу
«Деснянська правда».